

Posudek oponenta na doktorskou disertaci Mgr. Olgy Roebuck, M.Litt.

V disertační práci „Subverting Scotland: Cultural Identities in Contemporary Scottish Fiction“ kandidátka probírá možnosti vyjádření kulturních identit v současné skotské literatuře.

Úvod práce jasně vymezuje téma a teoretické východisko. V první kapitole *Living Dualities*, tvořící spolu s druhou kapitolou *Stealing the Baby* první, obecněji zaměřenou část disertace, autorka nastínila a zevrubně prodiskutovala historické a kulturní procesy od 18. století, které vedly k současnému stavu literatury ve Skotsku. V tomto rámci podala rovněž podrobný přehled jejich reflexe ve skotské odborné literatuře. Další čtyři kapitoly (*Waiting for Godot in Glasgow; Beauty, Beasts and Dragons; The World of the Reversed; Female Voice*), tvořící druhou část disertace, jsou věnovány podrobnému rozboru klíčových děl čtyř vhodně volených reprezentativních představitelů a představitelk současné skotské prózy (James Kelman, Alasdair Gray, Ian Banks a Janice Galloway/ová/). Rovněž zde autorka při analýze textů a formulování svých závěrů vhodně zužitkovala příslušnou sekundární literaturu.

Přínos práce vidím v několika oblastech: spojuje literárněvědnou metodologii s metodologií kulturních studií a podává jak pohled na současnou skotskou prózu, tak jejím prostřednictvím na současnou prudce se vyvíjející skotskou společnost. Disertace má solidní teoretické východisko (formulované v kapitole *Stealing the Baby*) založené na nejnovější odborné literatuře (S. Hall, M. Bachtin, B. Anderson, H. Bhabha, J. Derrida, M. Foucault, Z. Bauman), i když některé z těchto autorů necituje kandidátka přímo z jejich prací, ale z další sekundární literatury.

Autorka dobře rozvrhla práci do navazujících a vzájemně propojených částí, prostudovala a využila přiměřené a odpovídající množství relevantní primární a sekundární literatury sahající od konkrétních rozborů až k pracím obecně literárněvědným, historickým a sociologickým. Z formálního hlediska má práce odpovídající rozsah (150 stran), příslušný odborný aparát, standardní formální uspořádání a velmi pečlivou a přehlednou grafickou úpravu. Je psána anglicky a její jazyk a styl jsou na odpovídající úrovni, najdeme jen drobné chyby v interpunkci, užití členů či předložek a překlepy (srov. např. str. 13-15).

Závěrem lze konstatovat, že studie dodržela svůj definovaný úkol. Disertace je uspořádána přehledně, citovaná odborná literatura je recentní a hodnotná, jednotlivé problémy jsou uceleně diskutovány v příslušných kapitolách, výklad je uspořádaný a plynulý. Autorčiny závěry jsou podloženy argumenty a přesvědčivé. Svým shrnujícím výkladem historického a literárního procesu v první části a podrobnými rozbory v druhé části kandidátka prokázala své

schopnosti v několika podstatných rovinách vědecké práce – podala citlivý rozbor a kritické zhodnocení celé řady konkrétních literárních děl v historických, literárních a společenských souvislostech jejich vzniku, vzala v úvahu jejich interpretace v odborné literatuře a prokázala odpovídající širší znalosti literárněvědné metodologie a metodologie kulturních studií. Předložená disertace směřuje nejen k hlubšímu poznání studovaných autorů a jejich poetiky, ale zároveň k obecněji platným poznatkům týkajícím se situace v současné skotské společnosti.

Po obsahové a formální stránce předložená disertace splňuje požadavky kladené na doktorskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Hradci Králové 10. března 2007

Bohuslav Mánek

Doc. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.

Katedra anglického jazyka a literatury

Pedagogická fakulta

Univerzita Hradec Králové